

Výzkumný ústav
lesního hospodářství
a myslivosti, v. v. i.

Hodnocení biodiverzity Průzkum půdního edafonu a ornitologický průzkum

Adam Véle

11. 4. 2024

Realizace inovativních postupů obnovy lesa na kalamitních
holinách s ohledem na podporu biodiverzity a zvyšování
funkčnosti lesních ekosystémů

Ptáci

- deštníkový i bioindikační taxon
- predace škůdců v lesích (datlovití)
- sběr a rozšiřování semen (jeřáby, duby, buky)
- dravci - redukce populace hlodavců

- vzhledem k mozaikovitosti území byla zvolena bodová metoda sčítání
- nezapočítávají pouze přeletující druhy

Račín: 21 druhů, Nové Veselí: 15 druhů.

Rozdíly lze vysvětlit strukturou lesů.

Holiny - nižší počet druhů

Rozvolněné lesy – ideální pro mnoho druhů (střízlík, sýkora koňadra, káně lesní, drozd kvíčala, žluna zelená).

Není možné říci, že by nějaký druh byl vázán výhradně na holiny.

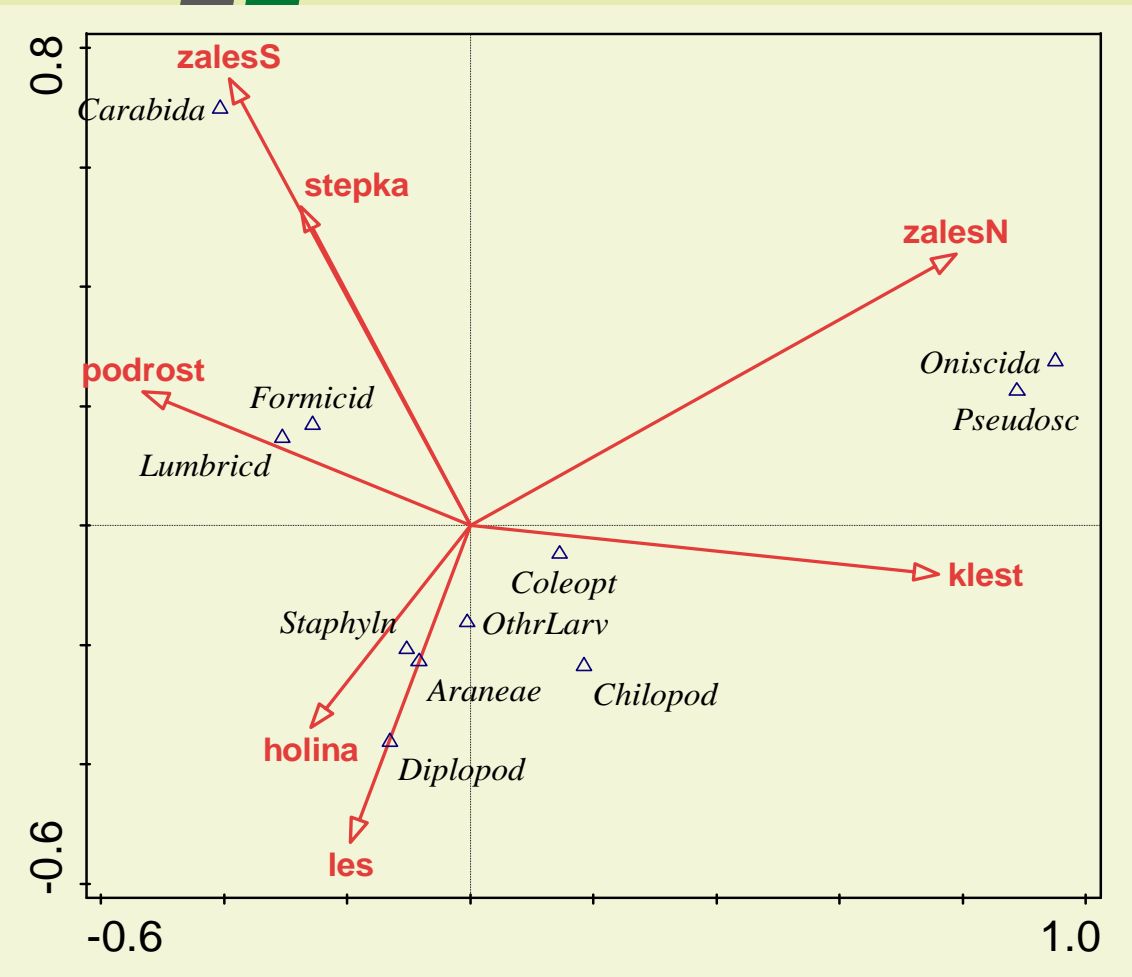
Výskyt zvláště chráněného krkavce velkého v lokalitě Račín.

Český název	Vědecký název	Lokalita	
		Račín	Nové Veselí
brhlík lesní	<i>Sitta europaea</i>		
budníček menší	<i>Phylloscopus collybita</i>	x	x
červenka obecná	<i>Erithacus rubecula</i>	x	x
čížek lesní	<i>Spinus spinus</i>	x	
datel černý	<i>Dryocopus martius</i>	x	x
drozd kvíčala	<i>Turdus pilaris</i>	x	
drozd zpěvný	<i>Turdus philomelos</i>	x	x
holub hřivnáč	<i>Columba palumbus</i>	x	x
káně lesní	<i>Buteo buteo</i>	x	x
kos černý	<i>Turdus merula</i>	x	x
králíček obecný	<i>Regulus regulus</i>	x	
králíček ohnivý	<i>Regulus ignicapilla</i>	x	
krkavec velký	<i>Corvus corax</i>	x	
pěnice černohlavá	<i>Sylvia atricapilla</i>	x	x
pěnkava obecná	<i>Fringilla coelebs</i>	x	x
sojka obecná	<i>Garrulus glandarius</i>	x	x
strakapoud velký	<i>Dendrocopos major</i>	x	x
střízlík obecný	<i>Troglodytes troglodytes</i>	x	x
sýkora koňadra	<i>Parus major</i>	x	x
sýkora modřinka	<i>Cyanistes caeruleus</i>	x	x
sýkora uhelníček	<i>Periparus ater</i>	x	x
žluna zelená	<i>Picus viridis</i>	x	

Zooedafon

- mechanicky rozmělnují rostlinný opad - usnadňují rozklad mikroorganismy;
- produkce exkrementů - ovlivňují abiotické vlastnosti půd (např. pH);
- roznášejí mikroorganismy na těle nebo v trávicím traktu
- ovlivňují rozkladné procesy a cykly živin
- makroedafon, megaedafon (> 2 mm)

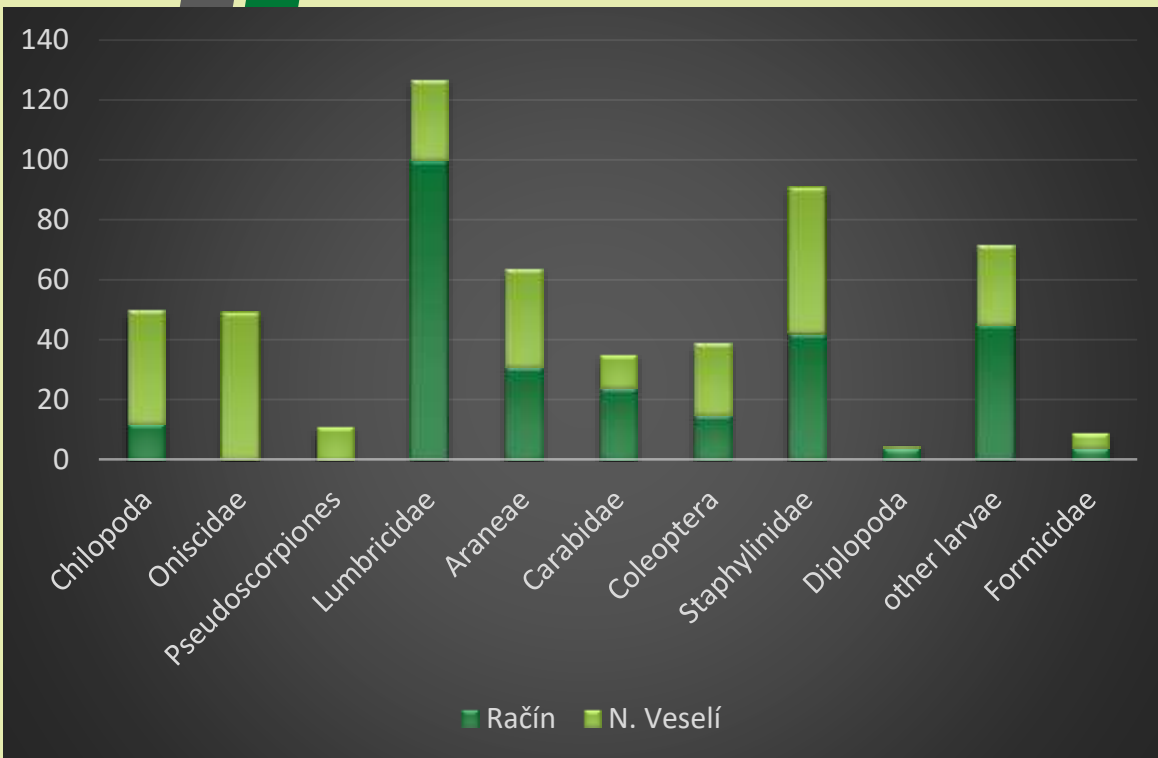
Plochy se starším zalesněním: střevlíkovití (*Carabidae*).

Plochy zarostlé podrostní vegetací: mravencovití (*Formicidae*) a žížalovití (*Lumbricidae*).

Nově zalesněné plochy: stejnonožci (*Oniscidae*) a štírci (*Pseudoscorpionida*)

Vzrostlý les: mnohonožky (*Diplopoda*) a pavouci (*Araneae*).

Plochy s klestem: brouci (*Coleoptera*) a stonožky (*Chilopoda*).

Račín: početněji žížalovití, mnohonožky a blíže nedeterminované larvy.

Obdobných početností na obou lokalitách: mravenci, drabčíkovití brouci a pavouci.

Ostatní taxony početnější ve vzorcích odebraných v Novém Veselí (stonožky, stejnonožci, štírci).

Průměrně cca 3 jedinci (1 dm³ půdy)

Mravenci

- vysoká početnost
- urychlují koloběh živin, zlepšují půdní vlastnosti
- významní predátoři

- Lesní mravenci – od herbivorů ochrání stromy do vzdálenosti až 35 m
- Hnízdo/rok cca 20 000 až 800 000 jedinců (až 15 kg) hmyzu, polovinu tvoří hospodářsky nežádoucí druhy
- *Myrmica*, *Camponotus*, *Formica*

Myrmica ruginodis

- počet hnízd / ha?

Dřevokazi (*Camponotus ligniperdus*)

- hnilobou napadené stromy

Lesní mravenci (*Formica* sp.)

- desítky hnízd, početněji Račín

Podpora biodiverzity

- rozdílné biotopové nároky druhů: neexistuje ideální biotop, způsob hospodaření
- udržovat mozaiku porostů: druhové i věkové složení
- ponechávat klest
- POL – vhodně zvolené místo
- doupné stromy
- hnízda lesních mravenců

Děkuji za pozornost

